Jaargang 114. Zondag, 2 September 1855. No. 106.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 10den September 1855, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den Waterstaat in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden aanbesteed:

Het bouwen van eene Houten Draaibrug in de plaats van de Eibersbuurster Klapbrug, over het Kanaal van Groningen *naar Stroobos.*

De gadingmakenden kunnen van de begrooting van kosten van voorschreven Werk ter provinciale Griffie kennis nemen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter inzage liggen: te *Groningen* in *den Doelen*, bij de kasteleins UITHOF, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINHOF en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij de kasteleins PLAAT, in het Blaauwe Paard; VISSER, in de Zon, en J. A. HEIKENS, in de Zwaan; bij de wedw. H. DE MULDER, in het Wapen van Amsterdam; bij de wedw. RASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij de kasteleins MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en R. R. ELEMA, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein S. H. WOLDRINGH; te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te Winsum bij de erven WIERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HAANNHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en VAN GOOR; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis; te *Kuakheem* bij den kastelein A. LINTHORST; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMANN en den kastelein N. HEMMES; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis; te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIERINGA; te *Usquert* en te *Oude Pekela* in het Gemeentehuis.

Nadere informatiën en aanwijzing in *loco* kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en den Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*.

GRONINGEN, 29 Augustus 1855.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN

VERHURING
van Jagtregten.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op WOENSDAG den 12den September 1855, des voormiddags te 10 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis, bij *opbod* te verhuren, voor het Jagtsaizoen van dit jaar:

1. Het **REGT** van **JAGT** in het Stadsveld te *Woltersum*.

2. De **JAGTREGTEN** der **STAD** onder de Gemeente *Hoogkerk*, in 1 perceel.

De Voorwaarden van Verhuring zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

GRONINGEN, 31 Augustus 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat het door den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie, bij resolutie van den 25sten Augustus 1855, executoir en invorderbaar verklaarde VIERDE GEDEELTE van het PRIMITIEF KOHIER voor de BELASTING op het PERSONEEL over het dienstjaar 18$\frac{54}{55}$, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens Art. 45, § 1 der Wet op de Personele Belasting, van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, des verkiezende door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; — alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van Art. 34, § 3 der Wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 1 September 1855.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **AANGIFTE** van **KINDEREN**, voor welke de **toegang** tot eene der **STADSSCHOLEN** of der **STADS ARMENSCHOLEN** in deze Gemeente, tegen **den 1sten Januarij** aanstaande verlangd wordt, zal moeten geschieden in den loop der maand **September e.k.**, bij den Onderwijzer der Nieuwe Ooster-Stadsschool H. SUIDINGH.

GRONINGEN, 29 Augustus 1855.

Namens de Schoolcommissie voornd.:
A. OUDEMAN, *Secretaris.*

BUREAU VAN POLITIE.

De ondergeteekende, heden morgen over de Post een' gefrankeerden **naamloozen BRIEF** ontvangen hebbende, handelende over eene zeer belangrijke zaak betreffende het ongestoord ontvangen van Bezoekers na 10 uur des avonds in zekere Tapperij, en over daarmede in verband staande misdrijven, zoo wordt de afzender van dezen Brief beleefdelijk uitgenoodigd, zich bij den ondergeteekende aan huis te vervoegen, ten einde over deze zaak te abouchereu; belovende hij op zijne eer, de striktste GEHEIMHOUDING van den naam des verdienstelijken Aanbrengers; zullende aan dezen, bijaldien dit wordt gewenscht, eene geëvenredigde BELOONING worden uitgereikt, bijaldien de denunciatie blijkt waarheid te behelzen.

GRONINGEN, 1 September 1855.

De Eerste Commissaris van Politie te Groningen:
J. G. H. HOLSHEIMER.

BUREAU VAN POLITIE.

Op den 24sten Augustus j.l. is **gevonden:**
Eene **licht blaauwe DAMES-PELERINE,** met donkerblaauwe fluweelen puntgarneering.

De Verliezer kan dezelve terugbekomen aan bovengemeld BUREAU.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

BATAVIA, 11 Julij.

Door den gouverneur-generaal van Nederl. Indië zijn benoemd tot ingenieur 2de kl. en chef van de 8ste waterstaats-afd. *J. M. Hageman;* tot ingenieur 2de kl. en chef van de 6de waterstaats-afd. *A. J. A. de Bosson;* tot ingenieur 3de kl. en chef der 7de waterstaats-afd. jhr. *W. H. F. H. van Raders;* tot ingenieur 3de kl. *C. J. van Hall;* tot adspirant-ingenieur *W. F. Vogelzang;* tot leden der sub-comm. van onderwijs te Buitenzorg, dr. *P. Swart* en *C. de Groot;* tot control. der 3de kl. bij de landelijke ink. en cultures *J. Baart de la Faille;* ten burele van den direct. van financiën, tot 1sten comm. *J. H. M. v. Slooten;* belast met de tijdel. waarneming der betrekking van gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, en tevens met die van milit. kommandant aldaar, de kolonel der infanterie *C. A. de Brauw.* Aangewezen als secretaris van den raad van Nederl. Indië, mr. *A. Loudon*, secret. van het gouvernement. Goedgekeurd dat door den gouverneur der Moluksche eilanden is benoemd tot lid der sub-comm. van onderwijs te Amboina, *F. W. Schröder.*

RUSLAND. — TURKIJE.

Er zijn heden officiële berigten uit de Krim betreffende het gevecht aan de Tschernaïa op den 16den. Uit het omstandig rapport van den generaal *Pélissier*, van den 18den Augustus, deelen wij het volgende mede:

„Sedert eenige dagen deden zekere voorteekenen, hoewel de vijand zich van elke zigtbare beweging onthield, ons gelooven dat hij ons op de linie van de Tschernaïa zoude aanvallen." Hierop de stelling der legers aan beide oevers der rivier beschreven hebbende, vervolgt de generaal met zijn rapport:

„Op onze geheele linie werd goede wacht gehouden. In den nacht van den 15den op den 16den dezer deed generaal *Allonville* mij waarschuwen, dat hij krijgsvolk voor zich had, doch hij wist door zijne houding den vijand ontzag in te boezemen, welke dan ook aan dien kant niets uitrigtte en hem niet durfde aanvallen. In dien tusschentijd rukten de Russen, ondersteund door eene talrijke kavallerie en 160 stukken geschut, van de hoogten van Mackenzie naar de Tschernaïa op.

„Een weinig voor het aanbreken van den dag trokken de voorposten der Sardiniërs, welke als éclaireurs tot op de hoogten van Choulion geplaatst waren, terug en kwamen de tijding aanbrengen, dat de vijand met groote massa's naderde. Weinig tijds daarna bezetten de Russen inderdaad de hoogten van den regteroever van den Tschernaïa met hun geschut en openden het vuur tegen ons. Generaal *Herbillon*, met de divisie *Faucheux* regts van den weg van Traktir, benevens zes Turksche bataljons van het leger van *Osman*-pacha, maakten zich tot het gevecht gereed.

„De digte nevel, die over de Tschernaïa hing en de rook van het geschut dat reeds begon te vuren, beletten het punt te onderkennen, tegen hetwelk de vijand den aanval dacht te beproeven, toen op onzen uitersten linkervleugel de 7de Russische divisie, de divisie *Camou* aanviel. Ontvangen door de 50ste linie regement en het 3de regement Zouaven, die den vijand met de bajonnet aanvielen, en het 82ste regement, dat hunnen flank bedreigde, waren de vijandelijke kolonnes genoodzaakt eene halve wending te maken, het kanaal weder over te trekken, en konden het vuur onzer artillerie niet ontgaan, dan door zich eerst ver van daar weder te verzamelen; deze divisie verscheen niet meer op het slagveld.

„Op het centrum was de worsteling langduriger en hardnekkiger. De vijand had twee divisiën doen oprukken tegen de brug van Traktir. Verschillende kolonnes stormden gelijktijdig op de brug en op de aangebragte middelen van overtogt, als ladders, vliegende bruggen enz.; zij trokken de Tschernaïa over en daarna de daaruit afgeleide gracht, waarna zij moedig onze positiën naderden. Doch verrast door eene aanvallende beweging van de generaals *Faucheux* en *Failly*, werden de kolonnes overhoop geworpen, genoodzaakt de brug, welke door het 95ste regement bezet was, weder over te trekken, en tot aan den overkant door het 2de regement Zouaven, het 97ste linieregement en een gedeelte van het 19de bataljon jagers te voet vervolgd.

„Intusschen vormden de Russen, terwijl het kanon aan weerszijden bulderde, hunne kolonnes van aanval op nieuw. De tweede poging, hoe krachtig ook, stuitte op onzen tegenstand af en zij moesten met aanzienlijk verlies terugtrekken. De terugtogt der Russen was zoo snel, dat generaal *Pélissier* niet noodig oordeelde de fraaije kavallerie, bestaande uit verscheidene eskadrons Afrikaansche jagers, eenige Sardinische eskadrons en een regement van generaal *Scarlett* te doen opzitten om de overblijfselen der Russen op de brug van Traktir terug te werpen. Generaal *Marmora* had die ook niet noodig om zijne voorposten te hernemen.

„De 17de Russische divisie, welke van de hoogten was gekomen, groote benden tirailleurs voor zich uitzendende, slaagde niet beter. Heldhaftig ontvangen door de brigade van den generaal *Cler* en eene halve batterij der keizerlijke garde, op zijn' linkerflank aangevallen door de troepen der divisie *Trotti*, die haar van nabij bestookte, werd die divisie genoodzaakt de Tschernaïa over- en terug te trekken achter de batterijen, welke de hoogten, van waar zij gekomen was, bezetten.

„Van dit oogenblik af, negen uur 's morgens, was de terugtogt van den vijand duidelijk zigtbaar; zijne lange kolonnes verwijderden zich zoo spoedig mogelijk, onder de bescherming van aanzienlijke massa's kavallerie en eene geduchte artillerie. Te drie uur was het geheele vijandelijke leger verdwenen. De kavallerie keerde naar hare gewone bivouacs terug.

„Onze verliezen zijn ongetwijfeld smartelijk, doch zij staan niet in verhouding tot het belangrijke der verkregene resultaten en tot die, welke wij den vijand hebben doen ondervinden. Wij tellen: 8 hoofd-officieren gekwetst, 9 mindere officieren gedood en 53 gekwetst, 172 onder-officieren en soldaten gedood, 146 vermist en 1163 gekwetst.

„De Russen hebben in onze handen gelaten 400 krijgsgevangenen; het aantal hunner dooden kan men begrooten op meer dan 3000 en dat hunner gekwetsten op meer dan 5000, waarvan 1626 soldaten en 38 officieren in onze ambulances zijn opgenomen. Onder de door ons gevonden dooden bevonden zich de lijken van twee generaals, wier namen ik nog niet heb kunnen ontdekken.

„Het Sardinische leger, dat zoo moedig aan onze zijde heeft gestreden, heeft ongeveer 250 man buiten staat van gevecht. Het heeft den vijand veel aanzienlijker verliezen toegebragt; een honderdtal gevangenen en ongeveer 150 gekwetsten zijn in handen der Sardiniërs gevallen. Generaal *la Marmora* heeft gemeld, dat de graaf *di Montevecchio* op roemrijke wijze aan het hoofd zijner brigade gesneuveld is."

Het verslag eindigt met zeer te roemen op de dapperheid en het gehouden gedrag der Engelsche kavallerie van generaal *Scarlett*, het vuur der Engelsche en Sardinische batterijen, terwijl aan *Osman*-pacha dank voor zijne medehulp wordt toegebragt.

De Russische generaal *Read*, die de aanvallers aanvoerde, is in den strijd gesneuveld en zijn lijk is door de afdeinzende Russen op het slagveld achtergelaten; men heeft bij hem een plan van den aanval en van de vervolgens te ondernemen bewegingen gevonden.

Dit stuk bevat vooreerst eene opgave van de zamenstelling der Russische troepen van den regter vleugel, bestaande uit 25½ bataljons, 8 eskadrons, 6 rotmes en 62 stukken geschut, voorts voorschriften aan den generaal *Read* omtrent zijne operatiën. Wij ontleenen uit deze instructiën, dat de generaal *Read* zijne beweging moest combineren met die van den generaal *Liprandi* en derwijze naar de Tschernaïa moest oprukken, dat hij den vijand op de hoogten van Fediuchine kon beschieten, den overtogt voorbereiden en zich eindelijk van de gezegde hoogten meester maken. Na de bemagtiging der hoogten van Fediuchine, zoude de generaal *Read* aldaar blijven en nadere bevelen van den opperbevelhebber afwachten in geval een aanval tegen het zuidelijk gedeelte van den berg Gasforte noodzakelijk mogt zijn. Na het afloopen van het gevecht zoude de generaal *Read* [illegible] hoogten van Fediuchine.

Door de hoofdbevelhebbers van het Engelsche en Fransche leger, de generaals *Simpson* en *Pélissier*, is den dag na den slag eene dagorder aan hunne troepen uitgevaardigd, waarin zij hen geluk wenschen met de bij de Tschernaïa behaalde zege. Aan het Sardinische leger wordt daarin eveneens veel lof toegezwaaid. In de dagorder van generaal *Pélissier* wordt onder anderen gezegd, dat 5 divisiën Russische infanterie, met eene talrijke artillerie en kavallerie, ongeveer ten getale van 60,000 man, eene poging hadden beproefd om de geallieërden naar het plateau van den Chersonesus terug te dringen; dat de Russen bij deze mislukte poging meer dan 6000 man en verscheidene generaals verloren en in handen der geallieërden meer dan 2200 gekwetsten of gevangenen en het materiëel achtergelaten hebben, dat zij sinds lang hadden in gereedheid gebragt om de Tschernaïa over te trekken; voorts wordt in deze dagorder hulde gebragt aan onderscheidene hoofdofficieren, welke zich onderscheiden hebben, en gezegd, dat eene Engelsche batterij op de hoogte, welke Tschorguna beheerscht, veel heeft toegebragt om de overwinning te beslissen.

Reeds op den 19den waren vele Russische krijgsgevangenen te Konstantinopel aangekomen. Daar ter stede werd nog een groot aantal verwacht. Het zeggen was, dat een der Prinsen-Eilanden, gelegen aan den ingang van de Zee-van-Marmora, voor de huisvesting van die lieden in gereedheid zou worden gebragt.

Het voorloopig rapport van prins *Gortschakoff*, omtrent het gevecht aan de Tschernaïa, op den 16den Augustus, zegt, dat hij den vijand van de belegeringswerken willende aftrekken en zich tevens vergewissen omtrent de sterkte der geallieërden, eene aanvallende beweging in de vallei der Tschernaïa met een gedeelte der op den berg Mackenzie gekampeerde troepen had ondernomen. Den 16den des ochtends te 4 uur verdeelden zich deze troepen in 2 kolonnes, de regtervleugel onder den generaal *Read* was gerigt tegen de hoogten van het zoogenaamde Feduchine, de linkervleugel onder den generaal *Liprandi* trok tegen Tschorgun. De beide kolonnes verjoegen in een oogenblik den vijand van den linkeroever der Tschernaïa; *Liprandi* bezette de hoogten van Tschorgun, en van hare zijde stortte de regterkolonne zich naar de rivier met eene buitengewone snelheid, trok haar over onder het hevige vuur der vijandelijke batterijen, toog vervolgens over een kanaal, en weggesleept door de hitte van den strijd, rukte zij regtstreeks op de hoogten van Feduchine aan.

De troepen van de regter kolonne, welke de helling beklommen, vonden een' wanhopigen tegenstand. Al de pogingen van onze dappere infanterie bleven zonder gevolg. De opperbevelhebber, die in aller ijl was toegesneld naar de regter kolonne, gaf bevel om den terugtogt naar deze zijde van de Tschernaïa te ondernemen. Prins *Gortschakoff* erkent aanzienlijke verliezen te hebben geleden, welke hij voornamelijk toeschrijft aan de al te groote drift van de regter kolonne. De vijand, na onzen aanval afgeslagen te hebben, durfde niet aanvallenderwijze te werk gaan, in weerwil van zijne grootere getalsterkte.

De bijzondere berigten uit het Britsche leger voor Sebastopol en het Turksche aan de Tschernaïa zijn van den 14den gedagteekend; zij bevatten echter weinig dat van belang is. Men bereidde zich in het verbonden leger geheel voor op een aanval der Russen.

Ook de Russen gaan voort zich nog steeds te versterken. In de berigten van het tooneel van den oorlog, in Weenen ontvangen, wordt bepaaldelijk gemeld, dat de 15 bataljons Russische nationale militie, te zamen sterk 15,000 man, welker aankomst te Nicolaïeff reeds is aangekondigd, werkelijk in de Krim zijn aangekomen, en wel op den 8sten Augustus te Simferopol, en den 10den daaraanvolgende in het leger ten noorden van Sebastopol. In het leger is dadelijk eene godsdienstoefening gehouden, in 't bijzijn van den generaal *Gortschakoff*, den generaal *Osten-Sacken* en andere voorname bevelhebbers. De generaal *Gortschakoff* heeft de manschappen, uit naam van het leger, verwelkomd, en hun zijnen dank betuigd, dat zij have en goed, vrouw en kinderen verlatende, op de roepstem des Keizers zijn opgekomen om den gemeenschappelijken godvergeten (dus wordt gemeld) vijand te bevechten. Hunne komst, meent de generaal, zal hem zijne taak verligten om den hoogmoedigen vijand in 't water te dringen, waarover hij naar de Russische kusten is gedragen. „Het zal er op aan komen (dus vervolgt hij), vrienden, om met eene krachtige borst zijn woest geweld te gemoet te gaan, opdat de roem en de eer van Rusland niet te schande mogen worden gemaakt. Vooreerst alzoo een hoerah, wapenbroeders, voor onzen regtgeloovigen Keizer, voor onze moeder Rusland, en voor hare groothartige zonen, welke haren roem onsterfelijk maken."

Behalve deze versterking van nationale militie, werden nog 38 bataljons, elk van 1000 man, in de Krim verwacht, welke zich destijds tusschen Nicolaïeff en Pultawa op marsch bevonden.

Uit Odessa wordt onder dezelfde dagteekening, van den 18den, gemeld, dat al de wegen, die naar de landengte van Perekop leiden, met troepen bedekt waren; dat deze troepen, waaronder zich soldaten van de laatstelijk opgeroepen nationale militie bevonden, naar Sebastopol bestemd waren; — dat de manschap van het korps grenadiers destijds (half Augustus) reeds in de Krim was aangekomen en op de hoogten tusschen de Alma en de Belbeck kampeerde. Voorts wordt van daar geschreven, dat het vuur der belegerden dat der belegeraars met vrucht beantwoordde, en daardoor het voortzetten der belegeringswerken grootelijks belemmerde; — dat door den aanleg van geblindeerde verblijven, de bezetting behoorlijk gedekt was voor de werking van een bombardement; — dat deze met verlangen een' dadelijken aanval te gemoet zag, en dat uitgebreide middelen van vernieling en verwoesting waren voorbereid om dien te kunnen afslaan.

Ten aanzien van de operatiën tegen de hoofdvesting, heeft men, naar luid van de langs gewonen weg ontvangen berigten van Konstantinopel, aldaar weinig bijzonders vernomen. Het bleek niet, dat het algemeene bombardement na den 16den was hervat van de zijde der geallieërden. Men was den 18den met de werken van aanval den toren van Malakoff reeds zoo nabij gekomen, dat men de Russen met elkander kon hooren spreken.

Het Turksch-Engelsch contingent zal ook naar de Krim ingescheept worden, in weerwil van generaal *Vivian*, die het dezen winter tot oefening te Konstantinopel wilde houden. In twee maanden deserteerden van dat korps 7 à 800 man, zoodat de organisatie en het voltallig houden van het legioen met groote moeijelijkheden gepaard ging, daar ook de Turksche

minister van oorlog geene manschappen ter beschikking had voor die aanvalling, evenmin als tot vervanging van 80 invaliden.

Volgens berigt van den generaal *Simpson*, is de plegtigheid van het verleenen der Bathorde den 27sten geëindigd. Zij is uitstekend goed afgeloopen. De bevelhebbers van de zee- en landmagt der geallieerde krijgsmagt hebben de plegtigheid bijgewoond.

Een brief uit Jenikalé meldt, dat de geallieerden er nog niet in geslaagd zijn, om de beletselen uit den weg te ruimen, die zich tegen eene expeditie in de Stinkzee verheffen. Men heeft daarom evenwel het plan daartoe nog niet opgegeven, vermits men voortgaat met aan boord van alle schepen, die in de zee van Azoff gestationeerd zijn, groote vlotten op zeer platte vaartuigen te bouwen.

Uit Klein Azië heeft men nog niets naders vernomen. De berigten die eenigzins gunstiger voor de Turken beginnen te luiden, betreffende een' gelukkigen uitval van het garnizoen van Kars en het terugtrekken der Russen van Erzerum, verdienen nog nadere bevestiging. Een brief uit Kars van den 29sten Julij meldt, dat het garnizoen in eene goede stemming verkeerde en nog voor twee maanden leeftogt had. Inmiddels schijnt het zeker dat *Omer*-pacha tot opperbevelhebber van de geheele Turksche legermagt in Anatolië benoemd zal worden en naar Battum zal vertrekken.

Uit een rapport van den generaal *Muravieff* omtrent de operatiën van het Russische leger in Turksch Azië, loopende tot den 30sten Julij, en gedagteekend van Tikme, blijkt, dat Kars al meer en meer ingesloten wordt door losse detachementen. De generaal *Muravieff* had ook maatregelen genomen, om zich meer regtstreeks in verband te stellen met het Russische detachement van Erivan.

Van de vloot voor Kroonstad wordt van den 14den geschreven, dat het eskader onder den vice-admiraal *Baynes* bij den vuurtoren van Tolbakin voor anker ligt zonder iets anders te kunnen uitvoeren dan Kroonstad en de nabijgelegen oevers te blokkeren en eenige telegrafen, die de verbinding met Petersburg daarstellen, te vernielen.

Het derde, door den *Moniteur* medegedeelde officiële stuk is het uitvoerige rapport van den schout-bij-nacht *Pénaud*, betreffende het bombardement van Sweaborg, gedagteekend van Nargen den 20sten Aug. Het stemt vrij wel overeen met dat van den generaal *v. Berg*. Dit laatste ontkende niet, dat in de stad en in de vesting aanzienlijke schade aangerigt was door het bombardement, maar beweerde, dat het weinig nadeel aan de versterkingen van Sweaborg had toegebragt. Ten dezen aanzien wederspreekt de Fransche vlootvoogd den Russischen generaal niet, want hij maakt geen gewag van schade, die de vestingwerken zouden geleden hebben. Het meeste verschil tusschen de beide rapporten bestaat nog ten aanzien van de schade, die het vuur der vesting aan de geallieerde vloten heeft toegebragt. Volgens het Russische legerhoofd moeten de Engelschen en Franschen vrij talrijke verliezen en hunne bombardeergaljoen en kanonneerbooten aanmerkelijke avarij geleden hebben; volgens den schout-bij-nacht *Pénaud* daarentegen, heeft het verlies der bemanning, ten minste aan de zijde der Franschen, in het geheel niets te beduiden gehad (geen enkele doode en slechts 1 gekwetste), terwijl ook de avarij der vaartuigen niets te beteekenen had.

Vijf Engelsche bombardeergaljoten, welke bij het bombardement van Sweaborg aanmerkelijk schade hebben geleden, zijn, door een stoomschip gesleept, van Nargen te Elseneur aangekomen; zij keeren naar Engeland terug.

De *Geyser* is den 30sten Augustus te Dantzig binnengekomen, en heeft het berigt medegebragt, dat, blijkens uit echte bron geputte inlichtingen op de vloot, de Russen ongeveer 2000 man bij het bombardement van Sweaborg hebben verloren.

Het Britsche linieschip *Sans pareil* is te Kiel aangekomen met eene groote hoeveelheid projectilen en nieuwe mortieren, bestemd om diegene te vervangen, welke tijdens het bombardement van Sweaborg onbruikbaar zijn geworden.

Uit de Oostzee is bekend geworden een rapport van den Russischen generaal der kavallerie *Sievers*, kommandant van het korps der Oostzee, van den 11den Aug, waarin deze meldt, dat twee vijandelijke stoombooten den 5den Aug. bij Domesness, tusschen Riga en Windau, eene landing hebben gedaan met 200 man, welke echter door een detachement onder den kolonel *Stackelberg* zijn verjaagd met een aanzienlijk verlies.

Een eveneens medegedeeld rapport van den gouverneur van Archangel, den admiraal *Chrustcheff*, van den 8sten Aug., deelt weder eenige bijzonderheden mede omtrent de operatiën der geallieerde eskaders in de Witte zee. Daarin wordt melding gemaakt van een bezoek van het dorp Megra, alwaar 3 huizen, 2 badplaatsen, 2 winkels en onderscheidene vaartuigen werden in brand gestoken; van eene landing op den 3den Aug. bij het dorp Suzma, waar de kerk en eenige huizen werden geplunderd; enz.

ITALIË.

Het *Journal de Francfort* meldt uit Rome dat de gezondheid van den Paus wel iets te wenschen overlaat, ofschoon hij alle dagen biljart speelt. Hij kent echter zijne kwaal en zou hebben voorspeld, dat hij zijn' 10den verjaardag van zijne komst tot den troon wel niet zou beleven. Mogt de pauselijke stoel vakant komen, dan zouden Frankrijk en Oostenrijk hunne kandidaten reeds hebben gekozen. Oostenrijk kardinaal *Antonelli* — Frankrijk *Lucien Bonaparte*.

Uit Milaan wordt aan de *Times*, onder dagteekening van den 19den geschreven, dat de Oostenrijksche krijgsmagt in Italië in den laatsten tijd zeer aanmerkelijk vermeerderd is; dat het Oostenrijksche gouvernement in Italië, niettegenstaande den slechten staat zijner financiën, vestingwerken en arsenalen op eene groote schaal bouwde en van al het noodige voorzag; zoo werd in de laatste twee jaren aan de vestingwerken van Verona, Venetië, Peschiera en Mantua onophoudelijk gearbeid; te Verona werd een geheel nieuw fort met een tuighuis en geschutgieterij aangelegd en nagenoeg voltooid; en geen hoogte was er langs de liniën van de Etsch en den Mincio te zien, die niet met nieuwe aardwerken versterkt was. Tevens werden millioenen schats besteed om te Pola vestingwerken en scheepsdokken aan te leggen.

— Welke de gezindheid is, waarmede bij een gedeelte van het publiek in Italië de maatregel van het Oostenrijksche gouvernement om in al de landen der monarchij weder eene soort van volksvertegenwoordiging in werking te brengen, en het dien ten gevolge reeds bijeengeroepen der centrale congregatiën in Lombardye en het Venetiaansche voor het eerst sedert 1848, opgevat wordt, blijkt uit een schrijven uit Milaan van den 20sten Augustus, waarin men leest: „Onder de bronnen waaruit men de uitgeputte schatkist te Weenen weder zoekt te vullen, komen natuurlijk de Italiaansche provinciën des rijks vooral ook in aanmerking; en niet zonder reden vermoeden de Lombardiërs en Venetianen, dat de zamenroeping der centrale congregatiën in verband staat met een of ander plan om weder eene gedwongen leening te heffen; zij meenen dat het gouvernement het raadzaam vindt, van zulk eenen maatregel van zich wil schuiven door de tusschenkomst eener schijnbare volksvertegenwoordiging. Buitendien bestaat er bij de verkiesbaren geheel geen lust om in die vergaderingen te zitten; zij vinden iets bespottelijks in eene betrekking waaraan geen de minste magt of vrijheid van handelen verbonden is. Zij weten dat zij door het gouvernement als kwaadwillige onderdanen aangemerkt zullen worden, indien zij deszelfs voorstellen afkeuren, en dat zij zich bij hunne landgenooten gehaat zullen maken door de maatregelen der regering te ondersteunen; en in geval het doel der zamenroeping in de daad mogt zijn de belastingen te verhoogen of eene gedwongen leening uit te schrijven, den bijval der benoemde ingezetenen, die leden der congregatiën kunnen worden, niet alleen in de vrees voor den haat des publieks, maar ook in hun eigen geldelijk belang, eene dringende reden om hunne medewerking aan het gouvernement te weigeren. Van den anderen kant vreezen zij, dat de weigering om de benoeming aan te nemen, nog eerder voor misduiding vatbaar zou zijn en als een blijk van slechte gezindheid jegens het gouvernement zou worden aangemerkt, dan wanneer zij in de vergadering hunne stem tegen de voordragten des gouvernements verhieven.

SPANJE.

Uit Madrid wordt van den 24sten gemeld, dat, na de terugkomst van den minister van oorlog en van den voorzitter van den raad der ministers van het Escurial, men aldaar heeft vernomen, dat er eene geheele reorganisatie zal plaats hebben van de inwendige dienst in het paleis; dat de major-domo, hertog *van Baylen*, welke genoegzaam blind is, zal worden vervangen door den hertog van *Saragossa*; — dat de Koningin met de te nemen maatregelen heeft ingestemd, en dat de heer *Trillo*, voormalig kamerheer des Konings, die in het Escuriaal woonachtig was, last had bekomen om zich onmiddellijk van daar naar Grenada te begeven.

Men zegt dat de heer *Bruil*, minister van financiën, zich onledig houdt met een ontwerp tot hervorming van zijn ministerie, dat in het bijzonder ten doel zoude hebben om het te groot aantal ambtenaren bij dat departement te verminderen.

De maarschalk *O'Donnell*, zonder zich te storen aan de oppositie tegen het aangaan van het verdrag met Engeland en Frankrijk tot het leveren van Spaansche troepen, neemt alle noodige maatregelen om de wet ten uitvoer te leggen, waarbij de reserve van het leger en de provinciale militie worden in gesteld. Al de regementen in activiteit bekomen gedeeltelijk andere officieren; de jongste en bekwaamste worden behouden; de oudere en gehuwde worden bij de reserve geplaatst. Al deze regementen ontvangen nieuwe kleedingstukken, enz. om op de eerste order gereed te zijn te kunnen vertrekken. De reserve zal bestaan uit 60 bataljons, doch kan tot 80 bataljons gebragt worden.

De *Gaceta* berigt dat de vreemden van de gedwongene geldleening uitgezonderd zijn.

In de Baskische provinciën is, om de gemoederen niet te verbitteren, de uitvoering geschorst van de wet op den verkoop der geestelijke goederen.

DUITSCHLAND.

Eene circulaire van het Weener kabinet, ten doel hebbende eene nieuwe poging te wagen, om door den Rijksdag te doen aannemen de solidariteit of veeleer de ondeelbaarheid der vier waarborgpunten, heeft van den kant van Pruissen een antwoord, onder dagteekening van den 8sten Aug., uitgelokt, waarin het kabinet van Berlijn blijft volharden bij zijne vroeger aangenomen houding, dat is, dat het weigert de solidariteit der vier punten aan te nemen en het besluit van den Rijksdag handhaaft, die slechts de twee eersten tot de zijnen heeft gemaakt.

— De te Triëst opgerigte maatschappij van scheepvaart, bekend onder den naam van *de Oostenrijksche Lloyds*, zal, ter uitbreiding van hare werkzaamheden en betrekkingen, eene ondersteuning van rijkswege erlangen. Aan die ondersteuning is echter de verpligting verbonden, om geregelde diensten aan te leggen met Noord-Amerika, Brazilië, de Fransche bezittingen op de Noordkust van Afrika, en met Spanje en Portugal. Het is niet onbekend dat de genoemde maatschappij hare welvaart en bloei grootendeels, zoo niet geheel, aan den tegenwoordigen minister van financiën, den heer *v. Brück*, verschuldigd is.

— Dat Pruisen zijn leger op voet van oorlog blijft houden, bewijst de resolutie van den minister van oorlog, waarbij de compagniën hospitaal-soldaten bij alle armeekorpsen worden opgeroepen tot eene oefening. De sterkte van iedere compagnie, behalve de officieren en geneesheeren, bedraagt 221 man.

— Te Wolgast is den 25sten een nieuwe oorlogsschooner voor de Pruissische marine van stapel geloopen, die geheel gebouwd is uit de giften, welke eene Pruissische vrouwenvereeniging tot dat einde bijeengebragt heeft. De Koning heeft aan dit vaartuig, hetwelk 7 stukken zal voeren, den naam *Frauenlob* gegeven.

— Het landsthing in Denemarken nam den 27sten de gewijzigde grondwet met 41 tegen 3 stemmen aan bij de tweede overweging. Den 28sten heeft de derde en slotberaadslaging daarover plaats.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 29 Augustus.

H. M. Koningin *Victoria* met de leden van hare familie zijn gisteren, op Osborne-house teruggekomen. De koninklijke familie zal tot den 5den September op het eiland Wight blijven. Alsdan zal de Koningin naar het paleis van Buckingham terugkeeren, om zich reeds weer den volgenden dag over Edimburg naar Balmoral te begeven. Eerst den 12den of 15den October zal het hof te Windsor terug zijn.

— De generaal-majoor sir *Arthur Wellesley Torrens*, militair commissaris der Koningin bij het hof der Tuilleriën, welken post hij ruim zes weken geleden aanvaardde, en die nu, na kortstondige ziekte, den 25sten dezer te Parijs overleed, was de tweede zoon van wijlen den generaal-majoor sir *H. Torrens*, en had den ouderdom van 45 jaren bereikt. In 1854 werd hij tot brigadier-generaal bij de 4de divisie benoemd, over welke sir *G. Cathcart* het bevel voerde. Hij bereikte Varna even vóór de inscheping naar de Krim en bevond zich aan de Alma, waar hij, ofschoon zijne divisie niet in het vuur kwam, groote diensten bij de inscheping der zieken en gekwetsten bewees. Te Balaklava stond hij aan de spits zijner brigade en in den slag bij Inkerman was hij juist uit de loopgraven wedergekeerd, toen hij geroepen werd om des vijands linkervleugel aan te tasten, hetwelk hij, onder aanvoering zijns dapperen vriends en bevelhebbers sir *G. Cathcart*, met den besten uitslag deed. Weinige oogenblikken nadat die generaal zijne doodelijke wonde ontving, bekwam ook de generaal *Torrens* eene zware wonde, die hem noodzaakte in December huiswaarts te keeren. Na zijne herstelling werd hij als gedeputeerd kwartiermeester generaal andermaal bij den staf geplaatst. Hij was de petezoon van wijlen den hertog *van Wellington* en in het laatst gehouden kapittel der militaire Bathorde werd hij tot kommandeur dier orde verheven.

— Het vreemdenlegioen heeft eene vermeerdering bekomen van 357 uit Halifax (Amerika) aangekomen rekruten. Zij zullen, zoo als men zegt, aan het Duitsche legioen te Shorncliffe toegevoegd worden. De garnizoenen te Jamaika en andere Westindische eilanden toonen eenzeer veel lust om in de Krim te dienen en eenige compagniën hebben vrijwillig hare diensten aangeboden.

— Aan sir *Joseph Paxton* is in last gegeven een tweede korps van werklieden, sterk 1000 man, te organiseren, om het naar de Krim te zenden, alwaar die personen houten woningen en bruggen zullen moeten bouwen, straten aanleggen enz.

— De Londensche visscherij leverde in 1810 90,185 ton haring op, in 1820 382,491, in 1830 329,537, in 1840 543,945 en in 1854 636,562 ton. In 1854 werden 361,696 ton uitgevoerd en in 1810 slechts 35,848 ton.

— Luidens de berigten van de westkust van Afrika, had den 17den Julij in Gambia een voorval plaats, dat veel bloedvergieten ten gevolge had. Zekere *Fodey* namelijk ging naar een door inboorlingen bewoond dorp en sleepte een' man en diens vrouw als slaven mede. Daar de Marabouts hem bijstand verleenden, verzette hij zich tegen de politie en eene kleine militaire magt en wilde hij de geroofde personen niet in vrijheid stellen. Een Engelsch luitenant werd daarbij gewond en twee Britsche soldaten werden gevangen genomen, waardoor de Marabouts zoo stout werden, dat zij drie Engelsche dorpen verbrandden. Daarop rukte de gouverneur *O'Conner* met 260 man tegen St. Marys op, doch de inboorlingen hadden hem eene hinderlaag gelegd en dreven hem met een verlies van 30 dooden en 48 gewonden terug. Eindelijk ontving de gouverneur bijstand van het Fransche oorlogschip *l'Entreprenante* en eene versterking van 150 Europesche soldaten, die de stad met de bajonet innamen en haar den 3den Augustus tot den grond toe vernielden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Augustus.

De *Moniteur* meldt dat H. M. Koningin *Victoria* Vrijdag, bij toortslicht, het graf van Keizer *Napoleon* heeft bezocht; dat dit schouwspel zeer indrukwekkend is geweest, en dat het orgel in de kerk der Invaliden bij die gelegenheid het Britsche volkslied heeft aangeheven.

Nopens dit bezoek aan het hotel der Invaliden laat de *Moniteur* zich verder o. a. aldus uit: „Toen de Koningin bij het licht der toortsen, den glans der uniformen en het spel des orgels, dat *God save the Queen* aanhief, door den Keizer geleid, zich in eerbiedige overpeinzing in de kapel, waar *Napoleon's* stoffelijk overschot rust, begaf, was het effect inderdaad treffend, want iedereen kwam op de gedachte, dat dit niet de eenvoudige hulde was aan het graf van een' groot man, maar een' plegtige stap, welke bewees, dat de naijver van het verledene vergeten was en dat door voorvaas de schitterendste bekrachtiging van het verbond der beide volken bestaat."

Het dagblad *le Nord* deelt ook zijne zienswijze omtrent dit bezoek mede en zegt: „Ja, dit bezoek zal een geschiedkundig feit blijven; ja, de geschiedenis zal vermelden dat het *God save the Queen* den 24sten Augustus, *tegen het vallen van den avond*, in den grafkelder van *Napoleon I* weergalmde, op het oogenblik dat Keizer *Napoleon III* de Koningin heen geleidde, die nu op Engeland's troon de dynastie vertegenwoordigt, waaraan de doorluchte balling van St. Helena den schandvlek van zijn' dood vermaakte! Het verbond der beide Souvereinen is dus bezegeld op het graf van den eersten Keizer der Franschen."

— Men wil weten dat er in de laatste zamenkomst der twee souvereinen besloten zou zijn, eene Engelsch-Fransche vloot naar de Italiaansche kusten te zenden, met het oogmerk den Koning van Napels vrees in te boezemen; ook zou het leger van het Oosten (*l'armée de l'Est*) meer tot de Duitsche grenzen naderen. Op deze laatste beweging heeft maarschalk *Magnan* in zijne dagorder bij gelegenheid der groote wapenschouw op het veld van Mars gezinspeeld.

— Reeds hebben wij gemeld welke giften door de Koningin vóór haar vertrek uit Frankrijk zijn uitgedeeld; hierbij moet nog gevoegd worden, dat H. M. aan de artisten der verschillende schouwburgen, die de eer hebben genoten voor de Koningin van Engeland te spelen, rijke geschenken heeft vereerd, welke op eene gezamenlijke waarde van 50,000 francs worden geschat. — Prins *Albert* heeft aan ieder der 500 tamboers, die hem eene aubade hebben gebragt, een ration wijn en 1 franc 80 centimes in geld doen toekomen. — Op het in de vorige week op het stadhuis gegeven bal was voor 60,000 francs aan bloemen en brandden 150,000 waskaarsen.

Het Parijsche publiek is ook bij het vertrek van Koningin *Victoria* eenigermate teleurgesteld, omdat het voor de tweede maal niet in de gelegenheid is geweest om de gelaatstrekken van Koningin *Victoria* naar eisch te beschouwen. Uit hoofde van den fellen zonneschijn had men zich genoodzaakt gezien om de gala-rijtuigen van boven te bedekken, waardoor H. M. voor verreweg het grootste gedeelte der toeschouwers onzigtbaar was geworden. Aan deze omstandigheid wil men het toeschrijven, dat H. M., bij haar vertrek, met mindere geestdrift is toegejuicht, dan waarop men schijnt te hebben gerekend.

— De aartshertog *Maximiliaan* van Oostenrijk is Dingsdag aan boord van het fregat *Radetzky* te Toulon aangekomen en aan het hotel van den zeeprefect afgestapt. Den volgenden dag ontving hij de autoriteiten en bezocht het tuighuis. Des avonds was de stad verlicht.

Aan de komst van den aartshertog te Parijs om de wereldtentoonstelling te bezoeken, wordt, in de tegenwoordige omstandigheden eene belangrijke beteekenis gehecht.

— Te Angers, hoofdstad van het departement Maine en Loire, is een opstand uitgebroken, en hoewel hij onderdrukt is geworden, telt men die zaak in het geheel niet ligt, omdat zij met de woelingen van ver vertakte geheime genootschappen in verband moet staan. Men zegt, dat de gewezene bannelingen van Belle Isle, die gratie bekomen hadden, aan het hoofd van de beweging stonden. Het hoofdpunt van de muiterij was in de voorsteden, en de politie moest den geheelen nacht op de been blijven, om het tumult te onderdrukken. Er zijn een aantal personen in hechtenis genomen. Alles was van wapens voorzien, doch de tegenstand was niet groot.

(Volgens latere berigten, is de rust te Angers niet verder gestoord. Er hebben ruim 110 arrestatiën plaats gehad.)

BELGIË.

BRUSSEL, 28 Augustus.

De hertog en de hertogin *van Braband* kwamen, op hunne terugreis uit Egypte, Palestina, Zwitserland enz., eergisteren avond met de stoomboot van Mainz te Keulen aan, bezigtigden gisteren voormiddag den Dom en hebben daarna hunne reis naar Brussel met een' extra-trein langs den Rijnspoorweg voortgezet, en zijn heden op het kasteel te Laeken van hunne buitenlandsche reis terug gekeerd.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 30 Augustus.

Z. M. heeft den vice-admiraal *E. G. van der Plaat*, onder dankbetuiging voor zijne aan den lande bewezene, veelvuldige en belangrijke diensten, op nonactiviteit gesteld.

— Bij Z. M. besluit van den 29sten Augustus zijn benoemd: tot notaris te Emmen, de heer mr. *S. J. Oosting*, thans burgemeester van Beilen en Westerbork, en tot notaris te Smilde, de heer *J. A. Tellegen*, kandidaat-notaris te Delft.

— Naar aanleiding dat bij het departement van koloniën van verschillende zijden ontvangen zijn plannen en voorstellen betreffende eene nationale versnelde en maandelijksche pakketvaart tusschen Nederland en Java, noodigt de regering alle belangstellenden in dit gewigtig onderwerp uit, om zich voor en tot ultimo September dezes jaars tot het departement van koloniën te wenden met overlegging van uitgewerkte voorstellen, bevattende eene aanduiding der vaartuigen waarmede — en het tijdvak waarin iedere reis zal worden gedaan, benevens zoodanige verdere opgaven, als noodig zijn om de waarborgen voor eene goede uitvoering der zaak volledig te kunnen beoordeelen.

— Bij arrest van den hoogen raad van den 26sten September 1854 is beslist, dat het bedelen op eene plaats waar eene inrigting tot wering der bedelarij bestaat, altijd strafbaar is, ook dan, wanneer dit slechts ééne enkele maal heeft plaats gehad.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

Met leedwezen vernemen wij dat de commissie tot voorbereiding van het tweede Nederl. congres over het armwezen, dat op den 18den Sept. e.k. bepaald was, besloten heeft die bijeenkomst uit te stellen (tot Mei 1856), uit aanmerking dat de hier en elders heerschende cholera velen, buiten de stad wonende, van het bezoeken van het congres zoude terughouden.

ROTTERDAM, 30 Augustus.

Gisteren middag bevonden zich een vijftal Maleijers en een Hollandsche stuurman in eene sloep op de rivier de Maas, bij het einde van de Noord aan het Slikkerveer en waren bezig het anker te ligten van een in de nabijheid liggend Engelsch schip, toen zij onverwacht bemerkten, dat de stoomboot *Willem II* digt bij hen kwam aanstoomen. De Maleijers, het gevaar ziende, sprongen uit de sloep, welke dadelijk door de stoomboot werd overvaren. De Maleijers redden zich door zwemmen, en beklommen weder hunne sloep, doch de stuurman, die er door den schok uitgeworpen was, verkeerde in levensgevaar. De heer *Jan van der Made*, van Rotterdam, en de zoon van den veerman *Taselaar*, snelden hem met de veerboot te hulp, en redden hem, die reeds zinkende was, het leven.

— Zondag liep te Enkhuizen binnen de vijfde der haringbuizen, het schip *Willem de Eerste*, stuurman *W. Meijer*, met een' voorraad van 80 ton haring en 20 ton zoutevisch, terwijl er slechts 2½ ton in de jagerij waren overgezet; zoodat deze buis 45 ton haring minder heeft gefourneerd dan de onmiddellijk voorgaande.

UTRECHT, 29 Augustus.

Maandag morgen is het kamp op de Zeister heide, door het korps mineurs en sappeurs bezet, door den generaal-majoor *Geij van Pittius* bezocht. De generaal heeft de troepen aldaar geïnspecteerd, en de verschillende werken bezigtigd, welke er met de meeste zorg door de troepen, onder bevel van den luit. kolonel *Maschart*, zijn volvoerd.

Terwijl de generaal zijne inspectie volbragt, werd er aan de nieuwsgierigen met welwillendheid, door de manschappen uitlegging gedaan van al de volvoerde werkzaamheden. Met belangstelling zag men het opslaan van eene brug over eene gragt, 'tgeen met groote vaardigheid en juistheid werd verrigt. Hierna werd er overgegaan tot het doen springen van 5 fougassen, die met vervaarlijk geluid honderden steenen in de lucht en op grooten afstand wierpen; daarna werden er, altijd met een' galvanischen stroom, 2 fougassen met steenen en granaten ontbrand, terwijl voorts drie mijnen sprongen, waarvan de laatste 't zwaarst beladen, eenen grooten trechter maakte, welke met schanskorven bekroond, en met de vroeger aangelegde werken dadelijk in verband gebragt werd.

Dit alles gaf aan de vele toeschouwers een vrij juist begrip, op wat wijze de arbeid ter verdediging of tot aanval eener vesting geschiedt.

Den 16den Sept. zal het korps mineurs en sappeurs het kamp weder verlaten, om hier in garnizoen terug te keeren.

ALMELO, 29 Augustus.

Op Donderdag den 23sten dezer arriveerde alhier over het nieuwe kanaal een kolossale stoomketel voor de fabrijk van de heeren *B. Bavink en zoon* alhier; deze ketel, een der grootste en zwaarste in zijne soort, wegende ruim 36 000 pond, is met veel moeite uit het kanaal op den wal gevoerd en thans zoo ver gevorderd, dat hij denkelijk over twee dagen op de bestemmingplaats kan zijn; de passage voor rijtuigen is in deze stad gestremd, met toestemming, naar men verneemt, van het bestuur; reeds sedert Donderdag wordt er met eene aanzienlijke massa volks en met veel inspanning gewerkt om hem door de stad te transporteren.

ASSEN, 30 Augustus.

Naar men verneemt, is den 27sten Aug. in eene vergadering van ambtenaren bij de stichtingen der *maatschappij van weldadigheid* te Veenhuizen voorgedragen geworden, om gezamenlijk per rekest aan de permanente commissie der voornoemde maatschappij eerbiedig en dringend te verzoeken, hunne tractementen, welke voor 25 jaren bepaald, en thans door prijsverhooging der eerste levensbenoodigdheden zeer in waarde verminderd zijn, naar evenredigheid te vermeerderen. Het lot van den ambtenaar aldaar, die met een talrijk huisgezin alleen van zijn sober salaris moet bestaan, is waarlijk hard en treurig, te meer bij de noodzakelijkheid, dat hij zich boven den kolonist of veteraan, die het betrekkelijk beter hebben, in vele opzigten moet onderscheiden.

MEPPEL, 29 Augustus.

Omtrent de onlangs besproken zaak van zekere jonge juffrouw alhier, beschuldigd van goederen uit onderscheidene winkels ter bezigtiging verzocht te hebben, onder het voorgeven van dezelve te willen koopen, doch daarvan stukken afgesneden en zich toegeëigend te hebben, is gisteren door de arrondissements-regtbank te Assen uitspraak gedaan, nadat in de vorige week elf getuigen te dier zake zijn gehoord, en is de beschuldigde vrijgesproken, als zijnde het haar ten laste gelegde feit niet wettig bewezen.

GRONINGEN, 1 September.

De kiezers dezer stad worden opmerkzaam gemaakt, dat de herstemming voor een lid van den gemeenteraad plaats heeft op Maandag den 3den September aanstaande. Er moet eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren EDELINCK en HESSELINK.

— De door burgemeester en wethouders ontworpene en aan den raad aangebodene begrooting der inkomsten en uitgaven van de gemeente *Groningen* over 1856 bevat de volgende posten:

INKOMSTEN.

Hoofdstuk I. Ontvangsten wegens vroegere diensten	*f* 25,380.13½.
Hoofdstuk II. Opbrengst van belastingen en heffingen:	
Afd. I. Opcenten op 's rijks directe belastingen	- 31,760.06.
Afd. II. Hoofdelijke omslagen en andere plaatselijke directe belastingen	- 30,000.00.
Afd. III. Belastingen op voorwerpen van verbruik (1)	- 54,500.00.
Afd. IV. Andere belastingen, niet onder de vorige begrepen	- nihil.
Afd V. Heffingen voor het gebruik van plaatselijke openbare werken en inrigtingen	- 20,155 64.
Hoofdstuk III. Baten en opkomsten, spruitende uit voorwerpen, in eigendom aan de gemeente toebehoorende:	
Afd. I. Stadskantoor	- 77,318.02.
Afd. II. Veenkantoor	- 104,015.24½.
Hoofdstuk IV. Ontvangsten van verschillenden aard (2)	- 47,242.90.
Hoofdstuk V. Buitengewone ontvangsten:	
Afd. I. Opbrengst van geldleeningen (3)	- 50,000.00.
Afd. II. Opbrengst van den verkoop van gemeente-eigendommen	nihil.
Totaal der inkomsten	*f* 440,372.00.

UITGAVEN.

Hoofdstuk I. Kosten van het gemeentebestuur:	
Afd. I. Jaarwedden, enz.	- 56,209.75.
Afd. II. Reiskosten van de leden des bestuurs en van ambtenaren in noodwendige ambtszaken	- 1,800.00.
Afd. III. Administratiekosten (4)	- 11,510.00.
Afd. IV. Lokalen en meubelen	- 4,170.00.
Hoofdstuk II. Publieke veiligheid:	
Afd. I. Aanleg en onderhoud van wegen, straten enz. (5)	- 61,408.00.
Afd. II. Verlichting (6)	- 8,650.00.
Afd. III. Brandweer	- 2,700.00.
Afd. IV. Militie, politie en schutterij (7)	- 10,258 35.
Hoofdstuk III. Kosten van onderhoud der gemeente-eigendommen en de wegens die eigendommen verschuldigde lasten:	
Afd. I. Onderhoud	- [illegible]
Afd. II. Lasten	- [illegible]
Hoofdstuk IV. Kosten van het openbaar onderwijs (8)	- 28,18[illegible].00.
Hoofdstuk V. Uitgaven voor inrigtingen ter bevordering van kunsten en wetenschappen	- 8,209.33.
Hoofdstuk VI. Voorzieningen voor onderstand van behoeftigen en liefdadige instellingen (9)	- 50,866.00.
Hoofdstuk VII. Gemeenteschulden:	
Afd. I. Renten en aflossingen van aangegane geldleeningen (10)	- 80,032.44.
Afd. II. Opeischbare schulden der gemeente	- 1,995.00.
Hoofdstuk VIII. Andere uitgaven niet onder de vorige hoofdstukken behoorende (11)	- 41,010.00.
Hoofdstuk IX. Onvoorziene uitgaven	- 31,000.00.
Totaal der uitgaven	*f* 439,692.00.
Waarschijnlijk batig saldo	680.00.

(1) Deze afdeeling bestaat nu slechts uit één artikel, bevattende de plaatselijke belasting op den wijn en het gedistilleerd.

(2) Hieronder de opbrengst van de haardasch en vuilnis ad *f* 67,000.00.

(3) De hier uitgetrokken som is de tweede termijn van de geldleening tot dekking der verdere onkosten tot oprigting van de gasfabrijk.

(4) Die van het stadskantoor bedragen *f* 9,160.00; van het veenkantoor *f* 2,350.00.

(5) Hieronder voor het onderhoud van straten *f* 24,800.00; voor de opruiming der haardasch en straatvuilnis *f* 17 893.00.

(6) Gasverlichting *f* 8,250.00; olieverlichting *f* 400.00.

(7) De kosten der schutterij bedragen *f* 7,653.35.

(8) Hieronder voor jaarwedden van schoolonderwijzers *f* 5,780.40; schoolgelden aan minvermogenden *f* 2,020.00; sted. gymnasium *f* 8,200.00; het ziekenhuis *f* 5,800.00.

(9) Hieronder is het subsidie aan diakenen pro memorie; zijn het subsidie aan werkhuizen en armeninrigtingen en de posten voor verpleegingskosten in de maatschappij van weldadigheid, voor [illegible] aan minvermogenden, als nihil uitgetrokken. Voor uitgaven wegens het armwezen *f* 48,800.00 aandeelen in de spijsuitdeeling *f* 1,800.00.

(10) De renten van oude gevestigde schuld en der geldleeningen bedragen *f* 65,892.44; de aflossingen *f* 14,000.

(11) Hieronder bijdrage tot de kosten der verbetering van het Damsterdiep door middel van de stadsgracht *f* 6,750.00; nieuwe houten draaibrug buiten het Kleine-poortje in plaats van de dubbele ophaalbrug *f* 4,300.00; nieuwe rijbrug in plaats van het trappenboogje over het Kattendiep *f* 2,200.00; subsidie voor den aanleg van een kunstweg langs het Stadskanaal, in de gemeente Wildervank, *f* 10,800.00.

— De dekhengsten welke bij de gisteren en heden hier plaats gehad hebbende jaarlijksche keuring van hengsten en merriën aan de commissie werden aangeboden waren meestal zeer goede voorwerpen, zoodat de commissie niet alleen geene derzelve heeft moeten afkeuren, maar alle prijzen met ruimte heeft kunnen toewijzen en daarenboven aan drie voortreffelijke hengsten eene jaarlijksche toelage van *f* 50 heeft toegekend, tenende deze nog weder een jaar als dekhengsten in dit gewest zouden blijven.

Ook onder de heden aangebodene 30 merriën waren een aantal uitmuntende dieren, zoodat de talrijke toeschouwers op deze beide keuringen een behoorlijk denkbeeld van het goede van het Groninger paardenras hebben kunnen erlangen.

— Heden morgen werden alhier aan de fabrijk van de heeren SLOTEMAKER, LANTINGA & Co., in tegenwoordigheid van den commissaris des Konings en eenige andere, daartoe uitgenoodigde heeren, met het beste gevolg te water gelaten en dadelijk vervoerd twee ijzeren stoomketels, welke in gemelde fabrijk met eene stoommachine van 14 paardenkracht zijn in orde gebragt, om te moeten dienen voor den stoomzaagmolen van den heer J. T. HOUTMAN, te Winneweer.

— Bij min. resolutie van den 17den Augustus l.l., is, met ingang van den 15den Sept. e.k., benoemd tot visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Langakkerschans, de heer L. KRIJGER, thans hoofd-commies te Bellingwolde;

— Bij min. res. van den 28sten Aug. l.l., is, met ingang van den 16den September a.s., verplaatst de hoofdcommies J. VAN BOEKEREN, van Oostwold naar Farmsum, terwijl de post van hoofdcommies te Oostwold niet meer zal worden vervuld.

— De *Utrechtsche Ct.* deelt het volgende berigt mede: „Omtrent de aanbieding van het professoraat hier ter stede aan prof. J. A. C. ROVERS, te Groningen, ter vervanging van den hoogleeraar A. v. GOUDOEVER, zegt men, dat z.ed. de aanneming, behalve van eene reden van meer huiselijken aard, afhankelijk maakt van het weder voegen van de lessen der geschiedenis bij zijn' leerstoel. Sinds het overlijden van prof. v. HEUSDE werden de lessen der geschiedenis verdeeld tusschen de hoogleeraren ACKERSDIJCK en KARSTEN. Prof. ROVERS zou echter zijn deel er van verlangen."

— Sedert den 9den zijn te *Leiden* door de cholera aangetast 45 personen, waarvan tot heden 23 zijn overleden.

— Te Nijmegen hebben burgemeester en wethouders bij de aanbieding der gemeentebegrooting voor het dienstjaar 1856 medegedeeld, dat daarbij in gevolge raadsbesluit van den 18den Mei j.l., de grondslagen der thans bestaande belastingen zijn behouden, en, met toepassing der wet van den 13den Julij 1855, het middel van het gemaal als eigen middel is ingebragt, tot het daarbij gesteld bedrag van *f* 2 per 100 pond tarwe; *f* 1.60 de 100 pond spelt, en *f* 0.60 de 100 pond rogge, beraamd op *f* 24,000, doch met weglating der belasting op het brandhout.

Bij den gemeenteraad te Schiedam is een voorstel in behandeling tot heffing eener directe belasting van het vermoedelijk inkomen der inwoners. Dat voorstel bevat o. a. de volgende bepalingen: de belasting zal worden geheven van af den 1sten Januarij 1856; — het vermoedelijk inkomen van den belastingschuldige heeft tot grondslag: *a.* het bedrag zijner vertering in het laatst verloopen jaar; *b.* het tiende gedeelte zijner overwinsten, gedurende de laatst verloopen tien jaren, na aftrek der inmiddels geleden verliezen; — de belastingschuldige is gehouden, zich zelven te rangschikken in eene der dertien voorgedragen klassen, waarvan de eerste beneden *f* 500 en de 13de boven *f* 56,000 bedraagt; bij gebreke van of onvolledigheid in eigen aangifte, wordt de belastingschuldige door de daartoe te benoemen commissie, van 5 leden uit den gemeenteraad, ambtshalve aangeslagen."

— In den avond van den 23sten dezer, is omstreeks 9 uur, is tusschen Bakhuizen en Warns een maanregenboog gezien, die vrij helder van kleuren was en waarvan de hoogte vermoedelijk zestig graden bedroeg. Dit zeldzaam verschijnsel was te opmerkelijker, omdat de boog plotseling in zijn geheel voor het oog der aanschouwers verscheen, gedurende meer dan tien minuten met onverflaauwden glans van het eene einde tot het andere aan den hemel prijkte en daarop langzamerhand wegsmolt.

— De berigten nopens den uitslag van den graanoogst zijn over het algemeen vrij gunstig. In Noord Duitschland, Denemarken en Zweden, wordt de oogst tot de middelmatig goede gerekend. In Middel Duitschland is deze oogst meestal rijkelijker uitgevallen. In Beijeren en andere Zuid-Duitsche staten is men er zeer over tevreden, en verzekert, dat de kwantiteit niet alleen voor de eigen behoefte toereikend is, maar zelfs nog veel voor den uitvoer naar elders overig laat. Ook wordt de kwaliteit zeer geroemd, als bevattende ten minste 1/3 meer meelstof, dan in het vorige jaar.

Men heeft ons medegedeeld, dat in het in onze Courant van den 31sten Augustus opgenomen programma van de tentoonstelling van vee, werktuigen voor, en voortbrengselen van den landbouw, te houden te *Winschoten*, wordt berigt, dat die tentoonstelling zal plaats hebben op Dingsdag, Woensdag en Donderdag den 18den, 19den en 20sten September eerstk., terwijl in de gedrukte programma's, door de maatschappij aan hare leden gezonden, zulks is opgegeven op Dingsdag, Woensdag en Donderdag den 25sten, 26sten en 27sten September e.k. Daar evengenoemde datums in het bij ons door het bestuur ingezonden programma met de pen zijn veranderd in den 18den, 19den en 20sten, zoo blijkt daaruit, dat de tijd der tentoonstelling acht dagen is vervroegd.

Kerknieuws.

ZWARTSLUIS, 27 Augustus. Gisteren heeft alhier de bevestiging plaats gehad van den nieuwberoepen leeraar, ds. *W. J. Meijer*. Zijn broeder, ds. *A. Maagh Meijer*, leidde zijn eerw. bij de gemeente in, met de woorden Filipp. 2: 29: *Ontvangt hem dan in den Heere met alle blijdschap en houdt dezulken in waarde.* Des namiddags aanvaardde de nieuwe leeraar zijne bediening, met de woorden Hand. 8: 5: *Filippus kwam af in de stad van Samaria en predikte hun Christus;* en stelde voor, dat *Christus prediken de roeping is van den Evangeliedienaar.* Eene buitengewoon groote schare woonde beide plegtigheden bij.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Zevenbergen (N.-Brabant) is beroepen ds. *L. van Dijk*, te Zevenhuizen.

— De kerkeraad te Baarn heeft, ter vervulling der vacerende predikantsplaats aldaar, zijne keuze gevestigd op den eerw. heer *Schijvliet*, pred. te Bennekom. Het beroep is echter dezer dagen door H. M. de Koningin-moeder, aan welke het reeds vóór drie weken ter goedkeuring was aangeboden, teruggezonden, omdat de onderteekening van den consulent er aan ontbrak. Volgens de geruchten, zou de Koningin liever op een' ander de keuze zien gevestigd.

MIDDELBURG, 28 Augustus. Op Zondag den 2den Sept. aanst. zullen de predikanten der Ned. Herv. gem. alhier, uitgezonderd de oudste leeraar, met de in vele andere gemeenten reeds aangenomen toga op den predikstoel verschijnen.

— Op de 40ste vergadering der afgevaardigden der Waalsche kerken, den 9den te Zwolle geopend, werd o.a. rapport uitgebragt door de commissie ter vervaardiging van eenen nieuwen bundel gezangen, waaruit bleek, dat bijna in al de Waalsche kerken de nieuwe gezangen met een gunstig gevolg waren ingevoerd. Aan dezelfde commissie is de verdere zorg voor dit werk, ook bij de uitgave van eenen tweeden druk, opgedragen. Eene der vacerende studentenbeurzen werd, na afgelegd examen, toegewezen aan den heer *B. H. C. K. van der Wijck*, student te Utrecht. Tot leden der Waalsche commissie werden benoemd, ter vervanging van *J. F. C. Kronenberg*, pred. te Arnhem, *P. J. J. Mounier*, pred. te Amsterdam; secundus *P. J. Marcus*, pred. te Rotterdam, bij herkiezing; terwijl ds. *Kronenberg* benoemd werd om ds. *Mounier* te vervangen als secundus van *J. H. Gerlach*, pred. te Middelburg. In plaats van den aftredenden oud. *D. J. van Teijlingen van Kamerik*, werd benoemd de heer *H. Obreen*, ouderling te Leiden, terwijl deze als secundus werd vervangen door den heer *D. L. W. van Mierop*, oud. te Rotterdam.

Den 14den Augustus werd de vergadering door den president met dankzegging gesloten, terwijl bepaald werd dat de volgende vergadering in 1856 te Groningen zal plaats hebben. Tot het houden der openingsrede is benoemd *C. Busken Huet*, pred. te Haarlem, en tot zijn secundus *J. L. Roulet*, pred. te 's Hertogenbosch.

Letternieuws.

Ons Vaderland en zijne bewoners, beschrijving van de steden, dorpen en verdere merkwaardige plaatsen in Nederland, enz., door A. J. VAN DER AA. Amsterdam J. C. LOMAN JR, 1ste en 2de afl.

Eene beknopte beschrijving der steden, dorpen en merkwaardige plaatsen in ons vaderland, alsmede der zeden en gewoonten, waardoor de eene streek zich van de andere onderscheidt, en dat alles opgehelderd door een *veertigtal* platen en een aantal tusschen den tekst gevoegde afbeeldingen, ziedaar het doel van het boven aangekondigde werk, waarvan voor eenigen tijd, tot *proeve van bewerking*, twee afleveringen in het licht zijn verschenen. Ten einde zijne landgenooten op eene aangename wijze het meest belangrijke van ons vaderland mede te deelen, berigt de schrijver in de inleiding of het woord aan den uitgever, wil hij in zijne gedachten het land doorwandelen en telkens blijven stilstaan bij datgene, hetwelk hij als kunstgewrocht of uit een historisch of ander oogpunt de aandacht waardig oordeelt. De schrijver, gunstig bekend, onder anderen door zijne aardrijkskundige werken over Nederland, mag zeker allezins voor deze beschrijving geschikt worden geacht, gelijk men dan ook, uit eene inzage der proeve van bewerking, al dadelijk ontwaart, dat zij aan bekwame handen is toevertrouwd. Beknopt, aangenaam en onderhoudend zijn daarin de steden 's Gravenhage, Delft, Rotterdam en Schiedam beschreven. De bijgevoegde platen, voorstellende gezigten uit de drie eerstgenoemde steden en de Vlaardinger en Scheveninger kleederdragten, geven door hare juiste en duidelijke afbeeldingen eene goede opheldering van het in den tekst medegedeelde. De uitgave zal geschieden maandelijks in 2 of 3 afleveringen, hetgeen niet bezwarend is voor de inteekenaars, en aan den anderen kant de voltooijing van het boek niet te lang zal ophouden, daar de 42 afleveringen, waaruit het werk zal bestaan, ongeveer in een en een half jaar in het licht zullen zijn verschenen. Ook de prijs van 25 cents voor iedere aflevering of 1 vel druk met eene plaat, zal zeker niemand te hoog voorkomen, maar veeleer velen aansporen door hunne inteekening tot de uitgave mede te werken, omdat slechts door een vooraf verzekerd *goed* debiet zulk een werk zal kunnen worden gedrukt. Wij durven dus allen, die prijs stellen op de bevordering der kennis van ons vaderland en eene nuttige en aangename lectuur waarderen, aanraden, dit boek zich aan te schaffen, en dezelfs uitgave te bevorderen door hunne inteekening.

F.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 1 September.

Hier is berigt ontvangen uit Konstantinopel, dat het Anglo-Turksche troepen-contingent gereed is om zich in te schepen naar de Krim, terwijl een Engelsch legioen verwacht wordt.

Te Konstantinopel is officiëel berigt aangekomen uit Bessarabië, dat de onzijdige schepen gemagtigd zijn granen te laden te Ismaël.

EFFECTENBEURS.

AMSTERDAM, 1 *September.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à	2½	pCt.	63¾.
Dito Dito	„	3	„	76.
Dito Dito	„	4	„	93¼.
OOSTENRIJK Metalliek	„	5	„	62 1/16.
Dito 1851 en 1852	„	2½	„	32 1/8.
Dito Nieuwe Litt. B	„	5	„	74 9/16.
Dito Nation. Metall	„	5	„	67⅛.
SPANJE Onbep. St.	„	1¼	„	18 13/16.
Dito Binnenl	„	3	„	31 1/16.
PORTUGAL	„	3	„	40⅛.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	„	5	„	103.
Dito Dito 1828 en 1829	„	5	„	102⅞.
Dito bij *Hope*	„	4	„	77⅛.
Dito bij *Stieglitz*	„	4	„	76⅜.

LONDEN, 1 *September.* Consols 91⅛.

PARIJS, 1 *September.* Fransche 3 pCt. 66.85.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 1 *September.* In Tarwe en Rogge is heden nog al iets gedaan, de prijzen waren vast.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 1 September. Heden is hier binnengekomen de nieuwgebouwde kof Marianne, groot p. m. 56 last, kapit. *B. B. Vlas*, van Veendam, gebouwd bij *J. Pik*, aldaar.

Vertrokken de nieuwgebouwde schooner Hazard, groot 115 last, kapit. *H. W. Ketelaar*, van Veendam, met ballast naar New-Castle.

Binnengekomen te Amsterdam den 28 Aug., kapit. *Sikkens* Jacqueline en Elize, v. Akyab; *Atzema* Eebrandina, v. Newcastle; den 29sten *v. d. Werff* Henrica, v. Suriname; *Harkema* Meinkina, v. Stettin; den 30sten *Post* Ardjoeno, v. Banjoewangie; *Stuitje* Catharina Luitgarda, v. Hartlepool; *Visser* Vr. Luppina, v. Leer; *Poppen* Catharina en *Vos* Sjouke, beide v. Emden. — Ter reede van San Francisco den 14 Julij, *Spiegelberg* Geertruida Maria, *de Jong* Jan Hendrik, *Noltee* Batavier en *van Bruggen* Koning en Vaderland. — Te Cadix den 18 Aug., *Feenstra* Sliedrecht, van Newcastle. — Te Ostende den 28 Aug., *Strijbos* Twee Broeders, v. Noorwegen. — Bij Douvres den 25 Aug., *Donema* Geertruida Johanna, v. Hamburg n. Marseille. — Te Cowes den 23 Aug., *Kruisinga* Sphynx, v. Newcastle n. Cadix. — Bij Portland den 27 Aug., *van Loon* Johanna Catharina, v. Akyab n. Amst. — Te North Shields den 27 Aug., *Meuldijk* Johanna, v. Rotterdam; *Mets* Verwachting, v. Dordrecht. — Te Seaham den 25 Aug., *Scheppers* Fenneobiena, v. Amst. — Te Hamburg den 27 Aug., *Veltkamp* Anna Margaretha, v. Amst.; *de Haan* Alida, v. Rott.; den 28sten *van Os* Cornelia, v. Gend; *Kuiper* Twee Gebroeders, v. Kampen. — Te Altona den 28 Aug., *Karsies* Onderneming, v. Londen. — Te Cuxhaven den 28 Aug., *Kwint* Jantina, v. Schulpersiel; den 29sten *van der Laan* Jacoba Alida, v. Girgenti. — Te Carolinensiel den 26 Aug., *Smeding* Petronella Alberdina, van Groningen. — Te Bremerhaven den 27 Aug., *de Vries* Vijf Gezusters, v. Amst. — Te Bergen den 20 Aug., *de Grooth* Georg, v. Dordrecht; den 21sten *Mannekes* Dankbaarheid, v. Vlaardingen. — Te Frederikstad den 13 Aug., *Visser* Vriendschap en den 16den *Klein* Antje, beide v. Harlingen. — Te Swinemunde den 25 Aug., *Mooi* Renske, van Rotterdam; den 26sten *Bakker* Mina en Willem, v. Newcastle; *Teensma* Aukje, v. Sunderland. — Te Pillau den 27 Aug., *Jongebloed* Maria, v. Londen; *de Weerd* Pieter en *de Vries* le Vaillant, beide v. Amst. — Te Memel den 24 Aug., *Buining* Magdalena en *Ruibing* Elsina Catharina, beide v. Koppenhage; den 25sten *Tap* Maria Beerta, v. Antwerpen.

Binnengekomen in het Vlie den 29 Aug., kapit. *Munneke* Baudina, v. Newc. — Te Helvoet den 30 Aug., *Staal* Vr. Clara, v. Sunderland. — Bij Deal den 29 Aug., *Bonjer* den Eikhout, v. Rott. n. Batavia. — Bij Dungeness den 27 Aug., *Sanders* Graaf v. Nassau, v. Amst. n. Batavia. — Te Liverpool den 29 Aug., *Dik* Apollo's, v. Livorno. — Te Dundee den 27 Aug., *Kalkman* Geert Marg., v. Amst. — Te North Shields den 28 Aug., *Hangelbroek* Antje Witzenborg, v. Gron. — Te Londonderry den 24 Aug. *Mellema* Hermanus Hesselaar, v. Antw. — Te Bilbao den 19 Aug., *Dood* Christ. Jantina en den 22sten *Schuring* Egberdina Anna, beide v. Rott. — Te Venetie den 22 Aug., *Pot* Grietje Weemhoff, v. North Shields. — Te Konstantinopel den 20 Aug., *Gnodde* Jonge Walrave, v. Liverpool; *de Haan* Victoria, v. Amst.

Binnengekomen te Holtenau den 25 Aug., kapit. *Spanjer* Catharina, v. Ystad n. Dordt; *Heins* Vrouw Magritha, v. Stettin n. Groningen. — Te Rendsburg den 23 Aug., *Struik* Dankbaarheid, n. Weser en *van Dijk* Eva Henderika, n. Bremen, beide v. Dantzig; den 24sten *Legger* Geertina, v. Rugenwalde n. Hamburg; *Stuitje* Christina Johanna, v. Rostock en *Pruim* Dageraad, v. Greifswald, beide n. Londen; *de Jonge* Margaretha Meijering, v. Dantzig n. Weser; den 26sten *Jonker* Siberlina, v. Amsterdam n. Stettin; *Swiers* Jonge Timen, v. Tonningen n. Cimbritsh.; *Dijkstra* Geertina Harmina, v. Amsterdam n. Dantzig; den 27sten *Emmelkamp* Annegina, v. Stettin n. Frederikstad; *Koops* Vr. Grietje, v. Dantzig n. Weser; *Bronsema* Derkina, v. Hamburg n. Koningsbergen; *Moesker* Magritha Alida, v. Stettin n. Groningen. — Te Tonningen den 24 Aug., *Zeegers* Catharina, v. Hartlepool n. Rendsburg; *Dijkstra* Geertina Harmina, n. Dantzig en *Jonker* Siberlina, n. Stettin, beide v. Amsterdam; den 25sten *Bronsema* Derkina, v. Hamburg n. Koningsbergen.

Vertrokken van Amsterdam den 28 Aug., kapit. *Mooi* Tiessina, n. Middlesbro; *de Vreede* Irene, n. Koningsbergen; *Klein* Pieterdina Marchina, n. Rugenwalde; *Albers* Elschien, n. Horsens; den 29sten *Wortelboer* Bordeaux, n. Marseille; *Duinker* Waterloo, n. Akyab; *Groenewold* Petina, n. Brake; *Oldenburger* Catharina en den 30sten *Kuiper* Annegina Elsina, beide op avontuur. — Van Texel den 29 Aug., *de Koning* de Jonge Andries, n. Palermo; *de Lang* Goede Verwachting, n. Genua; *van Oosteroom* Julie Claire en den 30sten *Hoffman* Margaretha Simonetha, beide n. Batavia; *Wiegmink* Clara Henriette, n. Akyab; *Duinker* Triton, n. Suriname; *Bondie* Quatre Bras, n. Konst.; *Wielema* Drie Vrienden, n. Livorno. — Uit het Vlie den 28 Aug., *van der Veen* Maria Janna Jacoba Barendina en *Hasewinkel* Grietje Molema, beide n. Koningsb.; *Ahrens* Maria Beerta, n. Stettin; *Pijbes* Elisabeth, n. Frederikst.; *Stenger* Gesine Margaretha, n. Noorwegen. — Van Maassluis den 29 Aug., *Horn* Johanna Maria, n. Wick; *Schep* Luit. Admiraal Callenborg, n. Newcastle. — Van Vlissingen den 28 Aug., *Bartels* Otto, n. de Oostzee. — Van Messina den 17 Aug., *van Hemert* Corneliszoon, n. Konst. — Van Antwerpen den 28 Aug., *Meppelder* Theis, n. Montevideo. — Van Falmouth den 26 Aug., *Schrikkema* Anna Elisabeth, n. Hamburg. — Van Hamburg den 28 Aug., *van Houten* Hollander, n. Engeland; den 29sten *Jonker* Zwaanette, n. Newcastle. — Van Bremerhaven den 27 Aug., *Bleeker* Hendrika Jacomina, n. Groningen; *Gort* Vriendschap, n. Rendsburg. — Van Swinemunde den 25 Aug., *van der Veen* Vr. Anske, n. Rott.; *Nieboer* Hendrika, n. Groningen; *Jonker* Johanna Christina, naar Delfzijl; *Slankenberg* Twee Gebroeders, n. Hoekzijl. — Van Bergen den 17 Aug., *Hut* Marchina Margaretha, n. Belgiën; *Stoorvogel* Adriana, n. Dordrecht; den 18den *Scholten* Elsiena Catharina en den 22sten *Pomper* Fennegiena Catharina, beide naar België. — Van Rugenwalde den 24 Aug., *Schaap* Jan Jacob, n. Antwerpen; den 25sten *Bakker* Zwaantina, n. Hamburg.

Vertrokken van Texel den 30 Aug., kapit. *Kaleskoek* Constantia, n. Batavia; *van der Grient* Pauline, n. Suriname; *Boerhave* Arendina en *Meijer* Nicola Uil, beide n. Napels. — Uit het Vlie den 29 Aug., *Op 't Holt* Margaretha, n. Bergen; *Adema* Antje, naar Drobach; *Bakker* Harmina, n. Noorwegen. — Van Helvoet den 30 Aug., *van der Heldt* Maria Adriana, n. Batavia; *Mulder* Grietje de Groot, n. Corfu; *Bosker* Ida Jacoba, n. Stettin. — Van Cardiff den 28 Aug. *Hordijk* Broedertrouw, n. Hongkong. — Van Hartlepool den 28 Aug., *Douwes* Klasina Maria, n. Flensburg. — Van Tarragona den 22 Aug., *de Jonge* Arendina Jacoba, n. Londen. — Van Venetie den 23 Aug., *Poelman* Amicitia, n. Triest.

Vertrokken van Tonningen den 23 Aug., kapit. *Swiers* Jonge Timen, v. Tonningen n. Veile; den 25sten *v. d. Werf* Vr. Alida, n. Groningen, *Datema* Margar. Hinderika en *de Jonge* Catharina, beide n. Bremen, alle 3 v. Dantzig; *Kanterman* Vrouw Renske, v. Rostock n. Schiedam; *Mugge* Martha, v. Anclam n. Amsterdam; den 26sten *Prins* Heiko Prins, v. Calmar n. de Noordzee; *Valomstra* Alida, v. Dantzig n. Groningen; *Imken* Anna Margaretha, v. Rostock n. Bremen; *Kramer* Harmonie, v. Lutjenburg n. Engeland.

Zeilklaar te Londen den 25 Aug., kapit. *Boekhout* Johannes Hermannus, n. Gothenburg.

In lading te Londen den 25 Aug., kapit. *Poorta* Tweelingen, n. Koningsbergen. — Te Liverpool den 25 Aug., *Schaap* Drie Gebroeders, n. Amsterdam.

ZOUTKAMP, 31 Augustus. Binnengekomen den 29 Aug., kapit. *Draaies* Henderika, v. Newcastle.

Vertrokken den 30 Aug., kapit. *Kramer* Annetta Catharina, n. Koppenhage.

DELFZIJL, 29 Augustus. Het schip Imke Giezen, kapit. *H. J. Puister*, van Anclam naar Amsterdam, is alhier met gebroken mast en meer andere schade binnengeloopen.

— Volgens een berigt van Zr. Ms. consul-generaal te Hamburg, zijn te Cuxhaven, gedurende het eerste halfjaar van 1855, aange-

komen 7 Nederlandsche schepen regtstreeks uit Nederland, als: uit Groningen 2 in ballast, uit Amsterdam 2 in ballast en 1 met oud ijzer, uit Dokkum 1 met cichorei-wortelen, uit Harlingen 1 met dakpannen.

Uit vreemde havens kwamen 18 Nederlandsche schepen, als: uit Oporto 1 met stukgoederen, uit Hobro 1 met rogge, uit Memel 1 met gerst, uit Hamburg 3 met stukgoederen, 1 met tarwe, 1 in ballast, 4 met hout; uit Neustadt 1 met tarwe; uit Kiel 1 met rogge; uit Altona 1 met rogge; uit Cette 1, uit Liverpool 1, uit Antwerpen 1 met stukgoederen; uit Itzehoe 1 in ballast.

Geene Nederlandsche schepen vertrokken van daar naar Nederland, doch 2 vreemde schepen vertrokken naar Schiedam met gerst.

Te Altona kwamen aan regtstreeks uit Nederland 3 Nederlandsche schepen, waarvan uit Groningen 1 met turf, uit Kampen 1 en uit Amersfoort 1 met schors.

Uit vreemde havens kwamen 12 Nederlandsche schepen, als: uit Harwich 1 met steenen; uit Rio de Janeiro 1 met koffij; uit Harburg 7 met stukgoederen, 1 in ballast en 1 met steenen; uit Hamburg 1 met werk van vlas.

Naar Nederland, en wel naar Amsterdam, vertrokken 7 Nederlandsche schepen met stukgoederen; — naar vreemde havens 9 Nederlandsche schepen, als: naar Antwerpen 1 met rogge, naar Hamburg 5, naar Liverpool 2 in ballast, naar Dantzig 1 met stukgoederen.

Voorts kwamen uit Nederland 22, en vertrokken derwaarts 17 vreemde schepen.

Gepraaid den 21 April, op 13° 43' Br., 90° 52' L., kapit. *Smit* Dorothea Henriëtte, v. Akyab n. Falmouth. — Den 19 Julij, op 24° Z. Br., 27° W.L., kapit. *van Boven* Minerva, v. Swansea n. Singapore. — Den 20 Julij, op 8° 36' N.Br., 25° W.L., kapit. *van Wijk Jurriaanse* Vrouw Johanna, v. Cardiff n. Hong-Kong. — Den 24 Aug., op 47° N.Br., 8° 30' W.L., kapit. *v. d. Velde Smit* Aurora, v. Amsterdam n. Toulon.

SCHEEPSVRACHTEN.

Groningen, 31 Augustus. Naar Amsterdam of de Zaan f 7 à f 8 pr. last koolzaad.

Koningsbergen, 26 Aug. De toestand in de vrachten blijft hier steeds zeer gedrukt. In den loop der week zijn bevracht naar Amsterdam f 20 à f 19, de Maas f 20 per last lijnzaad, f 88 per last hennep, naar Antwerpen f 20.50 per last lijnzaad. Nog vele schepen liggen onbevracht in de haven.

Memel, 25 Aug. Het aantal onbevrachte schepen is 29. Toegestaan werd naar Duinkerken 65 fr. per 1000 kilo's vlas; Antwerpen f 24 met 5 pCt., ten slotte f 28 in full per last lijnzaad.

Gothenburg, 25 Aug. De vrachten zijn in deze week weder geklommen. Het Zweedsche stoomschip Londen kreeg naar Amsterdam f 24 per last rogge.

Pillau, 26 Aug. In de afgeloopen week werd bewilligd: naar Amsterdam f 20 voor lijnzaad, f 22 voor hennep; Antwerpen f 20½ voor zaad; Groningen, Harlingen f 20 voor zaad, de Maas f 20 voor zaad.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 31 *Augustus*.

TARWE.	Veen 66 ℔ f 7,90	Zw. Voer 36 ℔ f 3,95
Oude 70 ℔ f	GERST.	» 38 » » 4,15
N. Oml. 68 » » 13 55	Winter 54 ℔ f 6,35	» 40 » » 4,35
» 70 » » 14,30	» 56 » » 6,75	» 42 » » 4,55
» 72 » » 15 05	» 58 » » 7,15	» 44 » » 4,75
» Old. 70 » » 14.05	Zomer 54 » »	BOONEN
» 72 » » 14,80	» 56 » »	Paardeb. f 8,50,75
» 74 » » 15,55	Knobbe 58 » » 7,10	Gr. Erwt. f a f
»	» 62 » » 7,40	Grauwe f a f
ROGGE.	HAVER.	ZADEN, ENZ.
Inl. 64 ℔ f 9 35	Dikke 36 ℔ f 3,75	Old. Koolz. f 13 50.
» 66 » » 9,85	» 38 » » 4.00	f 15, f 16.50 60
» 68 » » 10,35	» 40 » » 4.20	Oml. f 14, f 15 tot f 17,75
» 70 » » 10,85	» 42 » » 4.40	N. Aveels. f
BOEKWEIT.	» 44 » » 4 60	Zomerzaad f
Gr. Zd. 64 ℔ f 7 80	» 46 » » 4,85	G. Mosterdz. f
» » 66 » » 8,20	» 48 » » 5,15	Lijnzaad
» » 68 » » 8.60	» 50 » » 5,35	Dedersaad f
Zw. Zand 64 » » 7 60	Witte Voer 36 » » 3 90	Gr. Grt. f 10,25,50,75
» » 66 » » 8.00	» 38 » » 4.10	Par. 100 N. ℔
Veen 64 » » 7,50	» 40 » » 4,30	(f 14 25,50,75 f 15,25
		Raapolie p.v. f 59

Tarwe met geringen handel in een doen. — Rogge 30 en nieuwe Boekweit 45 cent lager verkocht. — Gerst bijna niet aan. — Haver nagenoeg als voren verkocht. — Boonen prijshondend. — Gort stil. — Het geveild wordende Koolzaad bepaalde zich heden tot ongeveer 700 last, waarvan enkele puike partijen Omlander als genoteerd zijn verkocht; Oldammer genoegzaam zonder kooplust en meest onverkocht gebleven.

ROTTERDAM, 30 *Augustus*. Rogge: 150 ℔ Wolgaster f 350; 150 ℔ Mecklenburger f 350; 147 ℔ Norder f 330.

LEEUWARDEN, 31 *Augustus*. Door de meer gunstige weersgesteldheid hadden wij heden eenen vrij goeden aanvoer van Koolzaad, welke ongeveer 700 lasten bedroeg. Door de verlaging aan de Amsterdamsche markt, was vooral in den beginne de kooplust weinig geanimeerd. Toen men later meer genegen scheen en zich de verlaging van f 1 tot f 1,50 bij de vorige week liet welgevallen, was er genoegzame kooplust, en werd bijna al het aanzijnde tot onderstaande notering genomen, terwijl er, vooral voor de puikste soorten, op het laatst nog koopers overbleven. Men besteedde voor 1ste soort f 17,50,75, f 18,10; 2de soort f 16,25,75, f 17 en geringere dito f 14,50, f 15, f 15,50 naar kwaliteit. — Lijnzaad meer ter veil en ongeveer als voren verkocht, puike f 15, f 15,25,50; 2de soort f 14, f 14,50; geringere dito f 13, f 13,50 75. — Van Granen was de aanvoer zeer gering en bepaalde zich het verhandelde meestal voor de consumtie, waardoor veelal hoogere prijzen werden besteed. Tarwe puike Witte f 15,25 40; Roode ongeveer als voren f 14,75, f 15. — Rogge p. m. 20 cents hooger, Inlandsche f 10,50,70; nieuwe dito (1855) f 11. — Boekweit Vries. Zand f 9,90, f 10. Van nieuwe waren eenige kluisjes ter veil, waarvan voor f 10 en geringere soort voor f 8,60 werd verkocht. — Winter-Gerst alleen voor pelderij met eenige vraag, nieuwe voor f 6,50,70 verkocht. Jarige soorten weinig aangeboden en over het geheel te hoog op prijs gehouden. Voor ligtere Voersoorten werd f 6, f 6,20 besteed — Haver met geringen aanvoer en handel tot ruim vorige prijzen verkocht, fijne f 5,10,25, f 5,30; dito f 4,80,90; Voer f 4,20,40.

AMSTERDAM, 31 *Augustus*. Tarwe en Rogge in een doen met weinig handel; verkocht van Tarwe 128, 129 ℔ witb. Pools. f 530, f 535; 128 ℔ b. dito f 525. — Van Rogge: 124 ℔ Rost. f 338; 124 ℔ Pruis. f 340; 119 ℔ dito f 325. — Gerst hooger verkocht; 113 ℔ Deensche f 230; 115 ℔ puike Engelsche Chevalier f 250. — Haver in een doen; 72 ℔ Voer f 144. — Witte Erwten prijshoudend.

Koolzaad op het najaar hooger betaald; Elve 91 p. vl.; Haarlemmermeer f 17¾ a f 18½ per mud; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 104 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering merkelijk williger; op 6/w. f 63,50; vlieg. f 62 a f 62,25; Sept. f 61,25 a f 62,75 a f 61,75; Oct. f 60 a 75 a 25; Nov. f 59,75 a f 60,25 a f 60; Dec. f 59,50 a f 60,25 a f 60. — Lijnolie vast; op 6/w. f 47,25; vlieg. f 46; Sept. f 45,50 a 75; Oct. f 46,25; Nov. f 47; Dec. f 47 a f 47,25. — Hennepolie op 6/w. f 53; vlieg. f 51,50.

LONDEN, 29 *Augustus*. De aanvoer van graan en meel is tot dusver onbeduidend geweest. Heden waren weinig koopers ter markt en in Tarwe ging niet veel om; evenwel hebben de prijzen van Maandag zich goed gesouteneerd. Gerst en Haver werden iets hooger gehouden.

Van den 31*sten*. Granen onveranderd.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 31 *Aug*. De prijs der Boter was heden: 1ste soort f 36½, tweede soort f 35.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 31 *Augustus*. Geen rundvee aangevoerd. Schapen en lammeren tamelijk ter markt van f 11 tot f 15; lammeren van f 2 tot f 4. Varkens ruim aangevoerd, maar de handel hierin was lusteloos.

PEIZE, 29 *Augustus*. De heden alhier gehouden jaarmarkt was niettegenstaande het zeer ongunstige weder nog al tamelijk druk bezocht. Van horenvee waren de prijzen, vooral in de mindere soorten, lager, zoodat er veel onverkocht is gebleven. Paarden, schapen en varkens waren minder aangevoerd; de prijzen waren nog al tamelijk goed. Er is nog een paard afgeleverd voor f 365.

APPINGEDAM, 30 *Augustus*. Op de heden alhier gehouden markt, was de aanvoer van vee gering en de handel traag; er werden vroegmelkten verkocht voor f 85 tot f 135; enkele vette runderen aangevoerd.

EFFEKTEN-BEURS.

Amsterdam, 31 *Augustus*.

Nederl. Werk. Schuld 2½ pCt. 63¾; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. 93¼; O. I. Leening 4 pCt. 93 1/16; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 90¼. — Belgie, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51. — Spanje, Onbepaalde Stukken 1¼ pCt. 18¾, 18⅞, 18 13/16; Dito 3 pCt. 37 13/16; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 31, 31 1/16; Amort. Schuld 4¼. — Portugal, te Londen 3 pCt. 40 5/16.

Rusland, Obl *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 102¾, 103; Dito bij *Hope* 4 pCt. 77½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 76¼, 76½. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 62⅛, 62¾; Dito Nationale 5 pCt. 67 13/16, 67 11/16, 67 11/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 32 1/16; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32 1/16; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 74⅝, 74 11/16; Orig. Amerik. Bank-Act. 2; Braz. 5 pCt. 98; Dito v. 200 £ 97½; Mexik. 20 13/16, 21, 20 15/16; Dito Onbep. 20 15/16, 21, 20 15/16; Gren. 2½ pCt. 18¼, 5/16, ⅜; Dito Onb. 18½, 9/16, ⅝; Dito Uitg. 6 13/16, 15/16; Ecuador 3½; Dito Coup. 32½, ¾; Venez. 4½ pCt. 28, ⅛, ¼; Dito Onbep. 28, ⅛, ¼; Dito Uitg. 12¼, ⅜

Voor Integralen vertoonden zich wederom eenige koopers tot den prijs van gisteren. In de overige soorten van onze binnenlandsche fondsen ging weinig om. — Van vreemde effecten waren Russ. vast. In geen der overige soorten was eenige noemenswaardige verandering. Alleen in Oostenr. was eenige affaire. Van Zuid-Amerik. waren Venez. zeer gedrukt. Naar Grenada was eenige meerdere vraag.

5 pCts. N. Russ. bij *Stieglitz* 82¾.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 63⅞; Spaansche 1¼ pCt. 18 13/16 a ⅞; Binnenl. 3 pCt. 31 a 1/16; Metall. 5 pCt. 62 11/16.

ADVERTENTIEN.

Beleedigde! is er wraak van wêrder harteluat,
Dan tranen van berouw, die de overtreding wreken?
(*Bilderdijk.*)

Gron., 29 Aug.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

25jarige Huwelijksvereeniging van:
B. POLAK
met
SORTIEN WEINBERG.
Groningen, 2 September 1855.

*** Getrouwd:
MARIUS HENRI FRÉDERIC PICHOT DU PLESSIS,
Ontvanger der Directe Belasting,
met
MARIE JEANNE ROLANDUS.
Maastricht, 29 Augustus 1855.

*** Getrouwd:
J. W. PETTINGA,
Onderwijzer,
met
C. BOSMAN.
'T Zandt, 29 Augustus 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Zuidbroek, 29 Augustus 1855. Heden beviel van een' welgeschapen *ZOON* Vrouwe G. W. WIJCHGEL van SCHILDWOLDE—WILDERVANCK.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER Jacoba Meijer, geliefde Echtgenoot van
A. LOOT.
Groningen, 30 Augustus 1855.

*** Bevallen van een' *ZOON* S. E. W. FELDBRUGGE—VINKE.
Groningen, 31 Augustus 1855.

*** Op den 2den Augustus 1855 overleed alhier Vrouwe GEZIENA CATHARINA HERWEIJER, Wed. van den Heer Adrianus van Maarseveen
Wegens buitenlandsche Betrekkingen, is dit berigt niet eerder geplaatst.
Groningen, 29 Augustus 1855.

*** Heden avond overleed onze geliefde Moeder J. R. KLOOSTERHUIS, Wed. wijlen den Heer A. Busscher, in den ouderdom van ruim 77 jaren.
Winschoten, 29 Augustus 1855.
H. BUSSCHER.
Mede namens de Familie.
Vrienden en Bekenden gelieven deze *algemeene* als *bijzondere* kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed, tot ons grootste leedwezen, onze zeer geliefde Moeder ENGELTJE ISRAËLS, Weduwe B. Leek, in den ouderdom van zeventig jaren.
Groningen, 30 Augustus 1855.
Gebroeders Leek.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.